

40
november
2008

JULEkoncert og Fødselsdagsfejring

Søndag

d. 21. December.

Kl. 17.00 - 19.00

på Hofteatret i

Teatermuseet på

Christiansborg Slot.

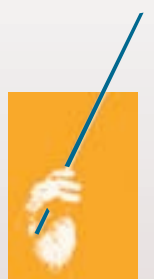
Kom og mød gode kollegaer til koncert, hyggelig snak og lettere spisning, vin, vand og diverse. Tag gerne koner, mænd eller kærester med.

Koncertensemblets navn og art er en hemmelighed, men vi forsikrer, kvaliteten af det musikalske udtryk er ganske overdådig.

Ved denne hyggelige lejlighed blir der uddelt et par legater, og sekretæren diverterer med en konkurrence, hvor årets Julesnaps kan vindes!

Tilmelding senest 12.december til sekretær Bodil Heister på sekretaer@kapelmesterforening.dk

Venlig hilsen formanden

Dansk KapelmESTERFORENING

Dansk Kapelmesterforenings hjemmeside:
www.kapelmesterforening.dk

Dansk Kapelmesterforenings kontor:

Sankt Hans Torv 26, 5.
2200 København N.
Tlf.: 35353567. Fax: 35240250

NB! Breve til sekretæren (legatansøgninger m.m.) og kassereren bedes sendt direkte til deres adresser.

Formand: Frans Rasmussen, Skrænten 9
3060 Espergærde
Tlf. og fax: 4917 0517 (mobil: 20646311)
frans.rasmussen@email.dk

Næstformand: Jesper Grove Jørgensen
Strandvejen 611 B
2930 Klampenborg
Tlf. og fax: 3963 8151
grove_jorgensen@post.tele.dk

Kasserer: Peder Kragerup
Gersonsvej 31, 2900 Hellerup
Tlf.: 3962 3074, fax: 3962 2374
kasserer@kapelmesterforening.dk

Sekretær og Redaktør: Bodil Heister
Strandboulevard 40, 3.th.
2100 København Ø.
tlf.: 3538 4758. Fax: 3538 4754
sekretaer@kapelmesterforening.dk

Bestyrelsesmedlem: Peter Ettrup Larsen
Baeshøjgårdsvej 33, 4560 Vig
Mobil: 2082 2407
peter@ettruplarsen.dk

HUSK at meddele ny mail-adresse og flytning til sekretæren. Tjek venligst din egen side på www.kapelmesterforening.dk og henvend dig til sekretæren, hvis du har rettelse til din hjemmeside.

Næste blad udkommer forår 2009.

Deadline til bladet 15. januar.
Læserbreve og artikler modtages med glæde.

Søger du økonomisk støtte ?

Så husk, at rekvirere en ansøgningsblanket hos sekretæren eller downloade den på nettet. Ansøgningen skal indsendes senest en måned før projektets start, hvis du ønsker at søge penge til cd-indspilninger, kurser, dirigenthonorar, studierejser m.v., så bestyrelsen kan nå at behandle ansøgningerne rettidigt.

Layout og produktion:

Jennifer Hansen, TRYK 2100
ISSN: 1902-3219
Oplag 230

KORT og godt

v Bodil Heister . . .

Dansk Kapelmesterforening har fået ny hjemmeside

Nu har foreningen fået en ny designet hjemmeside - en ny digital identitet - kreeret af So What Copenhagen.

Her kan man læse alt om foreningen, adresseliste over medlemmer, ansøgningskriterier, downloade ansøgningsblanket, downloade logo, læse medlemmernes CV, læse nyt om kurser og konferencer, nyheder om foreningens arrangementer f.eks. foredrag og sammenkomster, feriehus, ansøgningsfrister. Desuden kan alle medlemsblade også læses på hjemmesiden.

Der er kommet aktuelle billeder på, som bliver skiftet ud med mellemrum.

Bodil Heister er redaktør og står for redigeringen i samarbejde med vores webmaster John Hyltdgaard, så hvis du har ændringer til din adresse eller cv, så send det til sekretær Bodil, sekretaer@kapelmesterforening.dk

Kig ind på www.kapelmesterforening.dk

Dirigenten Casper Schreiber er fra sommeren 2009 tilknyttet "Kammeroperaen" (det tidligere Århus Kammeropera) i et 3-årigt samarbejde, hvor der indledes med Holmboes "Kniven" og Rossinis "La Cenerentola".

Carsten Seyer-Hansen, kantor ved Århus Domkirke, har modtaget "Ejnar Hansen legat for dirigenter og organister 2008" på 30.000 kr.

Saul Zaks, dirigent for Syddansk Universitets Symfoniorkester, har lige gennemført endnu en turné i Argentina.

Ved én af koncerterne i Buenos Aires blev orkestret udnævnt til "Æresgæster". Dette vil åbne mange flere musikalske og menneskelige døre i fremtiden for orkestret.

Mogens Dahl har i september modtaget P2 Koncertprisen 2008. I et tidligere autoværksted mellem ældre boligblokke og industribyggeri har Mogens Dahl bygget en kunstnerisk kile, hvor der i enhver forstand er højt til loftet

Jesper Nordin er konstitueret i stillingen som Studienleiter ved det Kgl. Teater til og med udgangen af indeværende sæson.

Jesper Lundgaard har modtaget Palæ Bar Prisen på 25.000,- med sin trio Hans Ulrik, Niclas Knudsen og Mads Vinding.

Musikleksikon for bedrevidende Tjaikowsky

Tjaikowsky komponerede uhyre flittigt, men blev først kendt, da han skrev sin 1812'te ouverture. For at udforske de sorte tangenter, skrev han en klaverkoncert i b-moll. Hans balletter handler om Tornerose, som knækker nødder i Svanesøen.

Anmelderne holder ikke nær så meget af Tjaikowskys symfonier som dirigenterne, men det er i øvrigt gensidigt.

Tjaikowsky havde lidt hormonal ubalance og skrev en vals i 5/4, men var alligevel meget populær. Hans strykekvartetter lyder som et helt orkester. Til gengæld klinger hans symfonier aldrig som strykekvartet. Det ville også lyde fjollet.

Asger Lund Christiansen

Runde fødselsdage Dansk Kapelmesterforening ønsker hjertelig tillykke

17. november	Niels Peter Gudbergesen	60 år
7. december	Svend Aaquist	60 år
7. december	Jesper Sveidahl	40 år
7. januar	Aksel Wellejus	85 år
12. januar	John Høybye	70 år
12. januar	Thomas Jensen	60 år
16. januar	Ove Krüger	70 år
30. januar	Bob Ricketts	50 år
3. februar	Bue Lund Nielsen	85 år
7. februar	Niels Jørgen Steen	70 år
9. februar	Paul Hillier	60 år
22. februar	Sigbjørn Steffensen	65 år
27. februar	Jesper Riis	40 år
20. marts	Michael Salling	40 år
27. marts	Jakob Davidsen	40 år

Gints Glinka Sletning er annulleret pr. 1.1.2008.

Nye medlemmer:

Roger Berg	Kungshällagatan 47	SE-212 30 Malmö, Sverige
Simon Casali-Krzentowski	Liflandsgade 8, 2.tv.	2300 København S
Thomas Hass Christensen	Koldinggade 14, 4.th.	2100 København Ø
Bent Clausen	Taarbæk Strandvej 146	2930 Klampenborg
Lars Danielsson	Kronprinsensgade 5, 4.	1114 København K
Anders Mogensen	Hans Tausens Gade 13, 2.tv.	5000 Odense C
Hasse Poulsen	67 Avenue Edouard Vaillant	93310 L.P.St. Gervais, France

Adresseændringer

Arne Balk-Møller	Julsgårdsvej 15, Tisvilde	3220 Tisvildeleje
Benjamin Koppel	Stadfeltsvej 10	2500 Valby
Jesper Nordin	Burmeistersgade 10, 1.	1429 København K
Kristian Olesen	Stationsvej 1 A	4320 Lejre
Joakim Pedersen	Frederik VI's Allé 12, 4.th.	2000 Frederiksberg
Bob Ricketts	Hemmelig adresse	
Sigbjørn Steffensen	Skiftesvik	5302 Strusshamn, Norge

Niels Møller død 13.august 2008

Niels Møller blev 90 år. Han var mag.art. og forhenværende domkantor og sanginspektør på Sankt Annæ Gymnasium. Og dermed er en af de mest betydelige skikkelser inden for det 20. århundredes korpædagogik gået bort.

Han var dirigent for Københavns Drengkor, universitetslærer, censor, fagbogsforfatter og musikvidenskabsmand og han var højt respekteret af fagfæller.

For generationer af drengkorsdrenge står Niels Møller som manden, der ikke alene skabte deres sangstemmer, men også dannede dem som musikalske mennesker. Han kunne få timelange korprøver til at synes kortere med et par kvikke bemærkninger og lidt komik. Og han elskede at optræde på slap line, når koncerter var vel overstået.

Han forstod at svinge taktstokken med autoritet, indlevelse og humor.

(fra Politiken, skrevet af Henrik Palle).

Kort og godt.....side 2

Nye medlemmer..... side 4

Jens Klüver 60 år.....side 6

Spørgehjørnet.....side 8

Tur i det Japanske.....side 10

Dirigentrollen under pres.....side 11

Opslagstavlen.....side 12

Nye udgivelser.....side 14

Klummen.....side 15

Rejsebrev fra L.A.side 16

Verdenskorsymposiet.....side 18

I'm Bach in the USSR.....side 19

Hvad laver bestyrelsen egentlig?.....side 21

Nyt fra kursusudvalget.....side 22

Udlejning af Lille Skiveren.....bagsiden

nye medlemmer

ved Bodil Heister

Bent Clausen, 56 år, Tårnbæk, er vibrafonist, trommeslager og orkesterleder.

Han har lært slagtøj hos Bent Lyloff og studeret på Musikvidenskabeligt Institut i København samt en god dosis musikteori på internationale jazzkurser.

I mange år spillede han fast med Pierre Dørges' New Jungle Orchestra.

Bent har været kapelmester på "Woyzeck" på Betty Nansen Teatret. Stykket havde nyskrevet musik af Tom Waits, hvor Bent arrangerede musikken sammen med kollegaen Bebe Risenfors; forestillingen turnerede i flere år i Europa, USA og Japan.

Senere var han kapelmester på forestillingen "The Black Rider" i London og i Sydney, San Francisco og Los Angeles. Tom Waits har endda brugt Bent som multimusiker i sit eget band og på CD'erne "Alice", "Blood Money" og "Orphans".

Forrige år var Bent på Det Kongelige Teater som orkesterleder i "Den Kaukasiske Kridtcirke" med musik af Paul Dessau. Han er også leder af Jazz-gruppen "Sweet Rain", spiller med Charlotte Halberg og har flere nye grupper på vej.

I foråret 2009 er Bent kapelmester og komponist på forestillingen "Bums" på Husets Teater.

Når Bent ikke arbejder med musikken, kan man tit finde ham ved roret i sin lille sejlbad.

Hasse Poulsen, 43 år, Paris, er guitarist, komponist og kapelmester. Han er uddannet fra Rytmaskonservatorium i 1990, hvor han har helliget sig ny musik af forskellig slags med base i improvisationsmusikken/free-jazzen.

Hasse har de seneste år ledet den danske trio Sound of Choice, og siden 2003 de parisiske trioer Das Kapital og Roy-Poulsen-Chevillon samt den europæiske kvartet SPEEQ. Han har også været kapelmester på specialprojekter som Cinema Scandinave i København 2005 og Progressive Patriots i Reims/Paris 2008.

Hasse modtog i 2002 Statens Kunstfonds tre-årige arbejdslegat og vandt i 2007 musikskolebiennalens pris for bedste komposition. Han er artist in residence i Champagne-Ardenne regionen fra 2008-2010.

Hasse bor i Frankrig fordi, "der er det muligt at overleve som en slags avantgarde musiker, ganske enkelt fordi der kulturelt og kunstnerisk er langt højere til loftet end i Danmark. Man kan slet ikke sammenligne musikmiljøerne i de to lande, i Frankrig er kunst en mulighed også for musikken", fortæller han.

Lars Danielsson, 48 år, København, er bassist, komponist og kapelmester.

Han er i øjeblikket i gang med at skrive, organisere, producere og indspille et album med bandet StudioTan med sine gode venner Per Lindvall, Henrik Janson, Daniel Fridell og sig selv, som skal indspilles i Stockholm. Derudover skal han være kapelmester på DR's store juleshow sammen med Lene Sadolin, som optages i november. Han laver også TV-shows for TV3 og for TV2 her i efteråret.

Lars har i tyve år undervist på Rytmaskonservatorium i København. Han spiller desuden trommer, guitar, bluesharp og synger også - og hygger sig bravt i sit hjemmestudio.

Lars er vildt optaget af arkitektur og designmøbler, så i hans ferier tegner og indretter han huse!

Roger Berg, 47 år, Malmø, er trommeslager og kapelmester.

Roger Berg flyttede til Malmø fra Småland som 16-årig for at studere musik. Først i gymnasiet derefter Musikhögskolan, som bl.a. havde den kendte slagtøjsnestor Bent Lyloff fra København som underviser. Der tog Roger den klassiske linie som slagtøjsspiller.

Den professionelle bane startede i 1985 da Eva Rydberg manglede et orkester til et sommerarrangement på Restaurant Den Hvide Hest på Bakken sammen med Mikael Neumann (Ulrik Neumanns søn). I 1992 blev han fast janitchar i Tivolis bigband.

Efter mange år som medlem af forskellige bigbands, teaterorkestre og assistencer ved symfoniorkestre, fik Roger lyst til at starte sit eget bigbandprojekt, som har traditioner i swing-epoken (1935-1955), en genskaben af den tids musik og hovedsagelig med de originale arrangementer. Roger Berg Big Band består af udvalgte musikere fra begge sider af Øresund.

Roger arrangerer selv de fleste af sine koncerter ved at hyre sig ind i kulturhuse, teatre og er selv ansvarlig for markedsføring og billet salg.

Thomas Hass Christensen, 47 år, København, saxofonist, komponist, producer og kapelmester. Han er overvejende autodidakt, men har haft saxofontimer hos Bob Rockwell og Uffe Marcussen og studeret komposition hos Bob Brookmeyer på Rytmaskonservatorium 1997-99. Han vandt i 1987 European Jazz Federations første pris med gruppen Page One. Thomas har optrådt i det meste af den vestlige verden med "Senor Coconut" og bl.a. Joe Lovano, Lis Sørensen, Hanne Boel, Alex Riel, Jesper Lundgaard, Lennart Ginman, Jerry Bergonzi, Lars H.U.G., Cecilie Nordby, Thomas Blachman, Carsten Dahl og Klüvers Bigband.

Thomas har komponeret musik til Radioens Bigband og til film og teater, og i efteråret udkommer hans tredje jazzalbum med hans akustiske kvartet. Thomas har desuden udgivet to albums i London med jazzfunk/electonica gruppen "The Society". Han i øjeblikket i gang med at komponere filmscore til Charlotte Sielings spillefilmdebut "Oven gaden under vandet" for Nimbus Film.

Thomas spiller desuden klaver, guitar, bas og forskellige fløjter, og når han ikke beskæftiger sig med musik går tiden med kone og børn - og skisport.

Simon Casali-Krzentowski, 29, København, er uddannet dirigent.

Som 11 årig blev han optaget i violinklassen på konservatoriet i Utrecht og senere begyndte han at studere komposition. I 2000 blev han optaget i dirigentklassen.

Han kommer oprindeligt fra Holland, hvor han er født, og flyttede så til Danmark i 2005 for at studere direktion ved DKDM. Samme år grundlagde han Hafnia Chamber Orchestra, som til dato har givet mere end 20 professionelle koncerter både i Danmark, Tyskland og i Fjernøsten. Desuden skal han snart til Israel og de palestinske områder med dette orkester.

Simon har assisteret ved Det Kgl. Kapel, Den Nederlandske Reisopera og det Svenske Kammerorkester. Udover at gøre en aktiv indsats for at opføre værker af unge talentfulde komponister brænder Simon for det klassisk-romantiske repertoire og operaer.

Hvis man BRÆNDER for noget

af Peter Ettrup Larsen

I mere end halvdelen af sit liv har Jens Klüver stået i spidsen for det århusianske Klüvers Big Band, der netop har rundet de 31 år. Nu runder kapelmesteren selv de 60.

Klüvers Big Band startede som et amatør big band, men er i dag en selvejende institution med åremålsansatte, professionelle musikere. Samtidig ser det meget ud til, at bandet i år vil opnå yderligere kulturel anerkendelse, idet Kunstrådet har stillet forslag om en ændring af basisensemblerne antal, hvilket bl.a. vil betyde, at Klüvers Big Band vil få tildelt væsentlig flere offentlige støttekrone. Går dette i opfyldelse, vil det være den største og bedste fødselsdagsgave, man overhovedet kan give Jens Klüver, men det er så til gengæld også en gave, der har stået på ønskesedlen i 31 år.

Det stod ellers ikke i stjernerne, at Jens skulle have sit eget big band. F.eks. var det først i gymnasietiden, han overhovedet fik ørerne op for musikken, idet han begyndte at spille klarinet. Det var en lokal balmusiker fra hjembyen Fredericia, der stod for undervisningen, så Jens var godt klar over, at det nok ikke i første omgang var konservatorievejen, han skulle satse på. I stedet købte han et klaver og hævlede koralen til den store guldmedalje, hvorefter han blev optaget som musikstuderende på Århus Universitet. Mens han studerede øvede han flittigt på klarinetten, og da han på studiet var nået frem til specialet, blev han optaget på konservatoriet med klassisk klarinet som hovedfag, og så blev det i stedet til en musikpædagogisk eksamen.

Efter konservatoriet fulgte nogle år, hvor klarinetten var den tro følgesvend. Bl.a. blev det til et år som musiker i Randers Byorkester. Desuden havde Jens lært sig selv at spille saxofon, så når symfoniorkestrene skulle bruge en saxofonist, der ikke spillede med den klassiske, franske klang, var han på pletten. Det var dog jazzen, der for alvor trak, så da han var begyndt at undervise i saxofon på musikskolen, var det jo oplagt også at starte et big band, hvor eleverne kunne prøve deres evner af i praksis. Det blev starten på Klüvers Big Band.

Der gik dog ikke længe før Jens også involverede sig i forskellige politiske udvalg for at gøre noget for jazzen og musikerne, og da bandet også begyndte at give skolekoncerter, kom det på amtets

lønningsliste. Skolekoncerterne har derfor altid været en central del af Klüvers Big Bands virke, og som Jens selv siger: *"for mig er der ingen tvivl om, at skolekoncerterne hører til højdepunkterne, når det musikalske år skal gøres op."*

Skolekoncerterne forløber efter en model, som er blevet kendt som "Klüver-modellen", og opskriften er ganske enkel:

Man tager en stor portion børn - blander dem med nogle sange skrevet specielt til aldersgruppen og krydrer med engagerede musiklærere. Når ingredienserne når kogepunktet, tilsætter man en professionel pianist og en dirigent og lader det hele simre i et par uger.

Lige inden retten serveres, tilsættes et 17 mands big band og en professionel sangsolist. Og så serveres det hele hot-hot.

Efterhånden er det blevet sådan, at der altid er tale om nye sange, komponeret specielt til lejligheden. F.eks. har Klüvers kone i gennem årene skrevet over 40 tekster, som bl.a. forskellige musikere fra bandet har sat i musik.

Koncerterne kan holdes på den enkelte skole, eller flere skoler kan slå sig sammen om projektet. På den måde bliver det nemmere at finde et egnet lokale og børn fra flere skoler møder hinanden og oplever suset når flere hundrede børn synger sammen med et stort professionelt orkester.

Disse koncerter er særdeles populære og begynder nu så småt at sprede sig udenfor Århus, f.eks. skal bandet i år også til Jammerbugt Kommune med konceptet. Om grunden til denne popularitet siger Jens: *"Jeg synes selv, at man kan sige, at vi er fulgt med tiden, vi ser os selv som musikambassadører og er stort set med på alt, hvad der egner sig for et stort orkester."*

Selvom skolekoncerterne har en stor plads i Jens' hjerte, er det langt fra det eneste, orkestret laver. Med det nuværende tilskud gennemfører orkestret årligt omkring 50 koncerter og ca. 50 prøver. Musikere er deltidsansatte på 3-årige kontrakter, og selvom Jens i dag er bandets ældste medlem, skal også han søge sin egen stilling.

Bandet spiller i øvrigt jævnligt med markante internationale solistnavne, i flæng kan nævnes Jesper Thilo, Cæcilie Nordby, Frank Foster, der ledte det legendariske Count Basie Orchestra, Thad Jones, der oprindeligt også var Basie-musiker og en af tidens helt store amerikanske jazzsangere Kurt Elling, der trods en travl international karriere for nylig ringede og spurgte, hvornår de skulle lave en fælles cd?!

Også samarbejdet med The Eastman School of Music i USA har gennem årene været med til at sætte sit kunstneriske præg på orkestret.

Det aller vigtigste er dog, at spilleglæden er i top, og at musikerne brænder for deres band. Derfor har Jens også valgt at give plads til musikerne på flere måder. F.eks. opfører bandet ofte musik skrevet af egne medlemmer, der gennem årene har talt adskillige af Dansk Kapelmesterforenings medlemmer lige fra Jan Kaspersen over Jens Winther og Lars Møller til Jesper Riis, der tidligere har spillet i bandet, men som i dag er tilknyttet som arrangør og ofte også optræder som gæstekapelmester!

At Jens således gør plads for andre kapelmestre betyder ikke, at han ligger på den lade side. F.eks. har bandet netop overtaget

sekretariatet for Århus jazz-festival, hvor Jens i øvrigt sidder som formand. Desuden er der stadig al arbejdet med at pleje de politiske kontakter, for bandet kører også med en kommunal aftale over fire år, og det forpligter bl.a. til forskellige samarbejdsprojekter.

I århusianernes bevidsthed står bandet da også efterhånden som mere end et orkester, det er nærmest blevet en kulturfaktor! Selvom der naturligvis er mange om at skabe dette, lige fra administrationen til musikerne, er der dog ingen tvivl om, at det hele er gennemsyret af Jens' holdning til det at spille:

"Min mission er at komme ud og skabe musikglæde. Jeg er ikke jazz-missionær, men vil gerne dele ud af musikglæde."

Og der er nok at dele ud af, for flammen brænder stadig, selvom fødselaren nu runder de 60, og der er bestemt ikke udsigt til, at flammen er ved at miste sin næring, for som Jens selv siger:

"Hvis man brænder for noget, kan man nå langt med det."

KapelmESTEREN ønsker rigtig hjertelig til lykke med fødselsdagen!

Du fik dit gennembrud i 1962 med musicalen Teenagerlove. Hvordan fik du denne opgave?

Jeg havde året før skrevet musik til Studenterscenens jubilæumsforestilling "Frihed - det bedste Guld", forfattet af Erik Knudsen og iscenesat af Palle Skibelund. Det var samfundssatirisk revy-teater, "vaudeville" kaldte Erik Knudsen det, - og den vakte stor opsigt. Før den igen, havde jeg med min trio spillet og arrangeret musikken til "En duft af Honning" af den unge engelske dramatiker Shelagh Delaney. Stykket gik 200 gange på Alléscenen (nu Betty Nansen Teatret) og blev iøvrigt et gennembrud for Ghita Nørby som karakterskuespiller. Begge forestillinger kendte forfatteren Ernst Bruun Olsen, og det var baggrunden for, at han - via sin forlægger Olaf Nordgreen - tilbød mig at sætte musik til det fuldt færdige manuskript til "Teenagerlove". Stykket blev antaget på Det Kgl. Teater - og jeg fik en kontrakt på 1200 kr. som bestillingshonorar for musikken. Men både før og efter antagelse, var der på teatret en del modstand mod stykket. Da jeg

havde komponeret musikken, blev der således ligefrem arrangeret en "audition" hvor Bruun Olsen og jeg hhv. sang og spillede uddrag af stykket for teatres samlede direktion. "Teenagerlove" fik en fantastisk modtagelse, og blev opført 180 gange over 4 sæsoner, alle for fuldt hus. Og i årene derefter kom den ud i verden og er indtil videre sat op ihvertfald over 20 forskellige steder.

Kunne man forestille sig, at forestillingen havde kunnet overføres til f.eks. USA?

Ja, det kunne man faktisk, og den

var også lige ved at komme op på Broadway endda med en stjerne som Judy Garland. Men også kun lige ved, fordi amerikanerne ønskede bl.a. at tilføre stykket en sort-hvid romance og på musikksiden nogle flere - og sikkert anderledes - songs. Det kunne vi naturligvis ikke acceptere.

Men alle opsætningerne er selvfølgelig forskellige selvom udgangspunktet er det samme. I Stockholm f.eks. - hvor Bruun Olsen selv satte i scene ligesom i København, havde forestillingen en hårdere karakter end hos os. F.eks. gjorde Jarl Kulle - i Henning Moritzens Billy

Jack-rolle - sin entré ved at slå kraftspring ind over dekorationens rosenbusk. I Bruxelles havde man erstattet cykkelkælder-scenens cykler med rigtige motorcykler med udstødning, der bedøvede premiérepublikummet på de forreste rækker.

Er der egentlig nogen, der kender og spiller dine melodier fra Teenagerlove i dag?

Blandt dem, der oplevede stykkets højaktuelle periode er der mange, der kender melodierne. Men musikken er jo i den grad knyttet til teksten og handlingen, så den næppe spilles meget for sig selv.

Finn Savery 75 år

Kun én af sangene "Kejseren af Kina" findes i flere forskellige sangbøger. I en samling "Teatersange" med et udvalg af minesange skrevet for teatret, er der tre mere. Min KODA-afregning viser hvert år afspilninger af "Teenagerlove"s LP eller CD-udgivelser i radio eller TV; men ikke i et omfang, der kan gøre stykket særlig kendt hos de yngre.

Du har fået tildelt livsvarig ydelse fra Staten. Hvor mange penge modtager man egentlig?

Man kan p.t. max. modtage ca. 140.000 kr. om året. Ydelsen reguleres i forhold til ens øvrige indtægt. Der er dog en minimumsydelse på ca. kr. 15.300. Det er dette sidste beløb, der især har været debatteret offentligt på det seneste. Hvilken ydelse man end får, skal man betale skat af den. Jeg har modtaget den livsvarige ydelse siden 1980, og jeg er meget meget glad for at have denne eneste faste indtægtskilde, som afgørende medvirker til, at jeg kan koncentrere mig om mine projekter.

Du spiller i en jazz-trio, hvor tit er du ude med den?

Lidt for sjældent - i de seneste år slet ikke. Der har jeg koncentreret

mig om at komponere, og det er bl.a. blevet til 5 mindre stykker for fagotsolo, et større værk i én sats "Sinfonietta 07" for 12 musikere og 9 Inventioner for soloklaver. For øjeblikket arbejder jeg på musik for saxofonkvartet. Men jeg forventer bestemt at vende tilbage til min trio med Mads Vinding og Aage Tanggaard, og forhåbentlig også mit andet ensemble "Oktet-88". Jeg er nødt til at indrette mine aktiviteter i perioder, - har svært ved at blande det hele sammen. På cd kan trioen høres på "Insight", og oktetten på "Interplay", - og 4 af mine værker for klassiske musikere er nu udgivet på Finn Savery: Chamber Music.

Hvor stammer dit efternavn Savery fra?

Det er et kunstnernavn, min far tog. Han var koncertpianist, men hovedvægten af hans arbejde kom med årene til at ligge på det pædagogiske. Han, Carl Maria Savery var pioner indenfor områder som folkemusikhøjskoler, musik i gymnasiet og musikterapi. Min mor, Sigrid, var malerinde, men også klaverpædagog, - og også mine to søstre, Ruth og Janne er - og var - pianister. Der var 3 klaverer i vores

ikke alt for store hus på Frederiksberg. Da jeg var 17 tilføjede jeg vibrafon til instrumentariet!

Er dine børn også musikere?

Min kone Ellen og jeg har 3 børn: Xenia er violinist, Nynne er billedkunstner og Martin er designer. Min kone er tandlæge/kirurg og var som ung studerende "landskendt" for sit studenterjob som TV-speaker i datidens sort/hvide 1-kanals TV.

Hvornår blev du egentlig medlem af Kapelmesterforeningen?

Jeg kom ind i 1981 da Arne Hammelboe var formand. Han var "kongen" af foreningen og havde tegnet den i årevis. De årlige generalforsamlinger var et show uden lige, fordi Hammelboe var morsom, sarkastisk og en virtuos på ord. Men man var Des!! Medlemmerne var en lille kreds af musikere og dirigenter for de danseorkestre, der var så mange af på den tid. I jazzkredse talte man aldrig om den forening. Det var en meget lille forening dengang. Som ung søgte jeg efter klaver- og kompositionstudier og direktion på konservatoriet, - men jeg blev ikke optaget. På en måde havde jeg jo været kapelmester siden jeg som

15-årig havde mit første band, men jeg ønskede naturligt nok at lære om slagteknik og dirigentfaget i det hele taget. Senere tog jeg så nogle enkeltlektioner hos dirigenten Ole Schmidt. I dag ville jeg jo have kunnet deltage i Kapelmesterforeningens kurser, som eet af den nu store forenings tilbud. Jeg har været meget glad for at være medlem af Kapelmesterforeningen og har fået værdifuld støtte bl.a. til forskellige pladeindspilninger. De arrangementer foreningen står for er rigtig hyggelige, og det er sjovt og givende at være sammen med kollegerne.

Hvis du nu skulle have beskæftiget dig med noget helt andet i dit liv end musik, hvad skulle det så have været?

Som halvstor dreng tænkte jeg en overgang på at blive ingeniør. Jeg ville bygge broer!

Tur i det Japanske

af Bob Ricketts

På denne, min 3. koncerttur til Japan, vælger jeg at indlogere mig på det noget upersonlige internationalstandard Shinagawa Prince Hotel, som har den fordel at det byder på alt hvad den moderne forretningsrejsende har brug for, alt fra manglende kontorartikler til en ren skjorte kan skaffes på få minutter, og værelsespriserne sammenlignet med København er besluttet billigere. For mig er det en endnu større fordel, at jeg bor tæt på min japanske manager, samt en indisk restaurant, som byder på det bedste nan og karryretter i hele Tokyo, ejet af min god ven Zahid. Her kan jeg få lov til at sidde og slappe af så længe jeg vil imellem prøver, gigs og andre gøremål, imens

jeg læser dagens avis på engelsk og kokkerne serverer prøver på nye, velsmagende retter!

Første mission er en prøve med trompetisten Mike Price, hvor vi øver trompet/sax blæserfinesser inden vi mødes med resten af orkestret et par dage senere. Mike har boet i Tokyo i en hel del år, er meget aktiv på den japanske

musikscene, og taler endda japansk. Mike turnerede med Toshiko Akiyoshi-Lew Tabackin Big Band da de var på sit højeste, og efter turne nummer 'Q' i det japanske blev han hængende.

Tokyo minder meget om hvad København har været, masser af især jazzmusikere fra USA, som har spillet med jazzens topnavne har bosat sig her, og der er nærmest daglig besøg af de bedste amerikanske navne indenfor jazz/soul. Indenfor én uge modtager jeg invitationer om at høre Fred Wesley & Pee Wee Ellis, Chris Botti samt Chaka Khan på nogle af Tokyos bedste clubber. Backstage hos Fred og Pee Wee møder jeg Tower Of Power drengene,

som er kigget forbi for at hilse på. Et par dage senere får jeg et stort kram af Chaka Khan som siger hun elsker mig, på trods af vi endnu ikke er blevet præsenteret for hinanden. En ganske almindelig uge i Tokyo.

Men jeg er nu kommet for at spille, og tilbringer mine morgentimer på et af Tokyos mange velorganiseret øvelokalecentre, hvor man kan leje sig ind på timebasis og har adgang til alt hvad der behøves i backline samt PA og airconditioning. Her i Shibuya bydelen møder jeg trompetisten Mike Price (Toshiko Akiyoshi-Lew Tabackin Big Band, 1. trompet for Buddy Rich Band og Stan Kenton Orchestra samt meget, meget andet), pianisten Jonathan Katz (Ray Brown, Lew Tabackin, Joe Lee Wilson, Eddie Henderson, NHK Symphony Orchestra, Nagoya Philharmonic Pops and Tokyo Philharmonic Orchestra), bassisten Mark Tourian (Artie Shaw Orchestra, Tommy Dorsey Orchestra, Billy Eckstine, Tom Harrell, Eddie Henderson, Lew

Tabackin, Joe Henderson, Terumasa Hino, og Dave Liebman) og trommeslageren Inagaki Yoshinobu, som er 'first-call' i Tokyo, og anses for at være den bedste big band trommeslager i Japan. Programmet er centreret omkring mit egen materiale samt lidt Freddie Hubbard og Miles, hvor trompet/sax kvintet klangen kommer til sin ret. Spilleniveauet er højt. Dejligt.

På denne tur når jeg ialt at spille 2 koncerter med denne besætning, en enkel med trommeslageren Tommy Campbell's 'Organ Eyes' gruppe, 2 solo showcases, samt 2 duo koncerter i Tokyo og Hiroshima sammen med Jonathan Katz, som er en fabelagtig akkompagnatør. Jonathan og jeg er blevet booket til koncerter senere på året i Tokyo, Hiroshima og Osaka. Det var en særlig fornøjelse at spille for et fuldt hus sammen med Mike Price og gutterne i Tokyo's Bb Club, hvor jazzens største navne igennem tiden også har spillet. Scenens bagvægge er overdynget med hundredvis af autografer fra div. jazzikoner og deres musikere som har gæstet klubben. Det var en stor ære da klubbens ejer med megen ceremoni overrakte en fed tusch og bad mig tilføje mit navn.

Japan er et fantasisk land og musikpublikummet elsker alt hvad der bliver leveret med lidenskab. Det er en kæmpe fornøjelse at spille der, især når man tager så godt imod min musik. Det er en uvurderlig boost i min musikalsk udvikling, at få lov til at spille koncerter for det Japanske publikum og jeg vil gerne takke Kapelmesterforeningen for dens støtte.

Dirigentrollen under PRES

af Peter Ettrup Larsen

Dirigentrollen er konstant under forandring. For tiden er den imidlertid også kommet under pres!

For bare et halvt århundrede siden havde dirigenten stadig image af at være den enevældige orkesterdomptør, der med flagrende hårmanke (j.f. DKs logo, der er en grafisk gengivelse af et foto af Celibidache) styrede orkestret med nærmest diktatorisk despotisme. I dag derimod sker det tiere og tiere, at dirigenten slet ikke bliver nævnt for sin indsats!

Det opleves ofte på f.eks. P2, hvor orkester og solist tit nævnes UDEN omtale af, hvem der dirigerede. Den stærke P2-eksponering af Orpheus Kammerensemble, der er kendt for at spille uden dirigent, er endnu et eksempel på den gradvise udfasning af dirigentens rolle som samlende autoritet.

For nylig har der så været en interessant sag for retten i Köln i Tyskland. Her havde en dirigent lagt sag an mod et orkesters bestyrelse, bl.a. fordi han på en nyudgiven cd ikke var blevet nævnt med titlen 'dirigent' men blot var omtalt med hans navn under rubrikken "Speciel tak til". Søgsålet drejede sig derfor om dirigentens ret til at blive omtalt som dirigent på omslaget.

DIRIGENTEN TABTE SAGEN!!!

Retten holdning var, at dirigentens kunstneriske instruktioner under prøveforløbet så at sige blev optaget (adapteret) af orkestrets medlemmer, og at dirigenten således måtte anses for at være en integreret del af ensemblet.

Umiddelbart efter den russiske revolution, havde man også tanker om at orkestrene skulle kunne spille uden den enevældige dirigent-figur. Man dannede således orkestret "Persimfens". Ordet er en sammentrækning af de russiske ord for "Første symfoniske ensemble uden dirigent". Dirigenten Gennadij Rozjdestvenskij fortæller:

"Det var et stort orkester, der spillede hele verdensrepertoiret. Da Prokofjev første gang kom tilbage til Rusland fra udlandet, spillede han sin tredje koncert med dette orkester. Uden dirigent. Orkestret sad i en halvcirkel omkring ham, så alle kunne se hinanden. Men koncertmesteren fungerede som dirigent. Han sad på en særlig høj stol, så han kunne ses. Der var bare lige det ved det, at for at indstudere en symfoni af Brahms eller Skrjabin, skulle man ikke have 3-4 prøver, som kræves med en dirigent, - men 104!"

I disse økonomiske krisetider må selv den mest forbenede økonom da kunne se, at det ikke er en holdbar budgetstrategi, så bare vent, det kan kun være et spørgsmål om tid, inden vi igen kommer på coveret, måske ikke med titlen 'dirigent' men så i det mindste som 'TIDSBESPARER'.

Opslagsstavlen

ved Bodil Heister

Malko-konkurrencen tilbage i 2009

For 15. gang har DR nu planer om at holde den traditionsrige Malko-konkurrence for unge dirigentalenter fra hele verden.

Konkurrencen bliver holdt fra den 12. til 16. maj 2009 i Koncerthuset i DR Byen, og dermed bliver traditionen, der har været holdt siden 1965, videreført.

Malko-konkurrencen er indstiftet til minde om den russiske dirigent og pædagog Nicolai Malko, der levede fra 1883-1961 og blev DR Radiosymfoniorkestrets førstedirigent fra 1930.

Dysten bliver normalt holdt hvert tredje år, men denne gang er der gået fire, fordi DR gerne har villet præsentere konkurrencen i de nye rammer i DR Byen, hvor der vil være officiel indvielse af DR Byen og Koncerthuset den 17. januar 2009.

Malko-konkurrencen bliver i 2009 ført videre af DR, Copenhagen Artists og Nordea Danmark-fonden, der er trådt ind som sponsor. Konkurrencen vil blive transmitteret i radio og tv; og finalen, der denne gang bliver holdt en lørdag, kommer til at fylde en temaaften på DR2.

Der vil blive uddelt seks priser af den 13-mand store jury, der blandt andet kommer til at bestå af Radiosymfoniorkestrets chefdirigent Thomas Dausgaard, Dmitri Kitajenko, Kazushi Ono, Elmar Waingarten samt orkestercheferne fra ledende nordiske orkestre. Tilskuerne og seerne får også lejlighed til at uddele en pris via en afstemning.

Hvor førstepræmien sidst var 100.000 kroner, vil den næste år være 20.000 euro, eller lige knap 150.000 kroner, ligesom vinderen vil få lejlighed til at give koncerter med 20 nordiske orkestre.

Dansk Kapelmesterforening yder en særlig pris til Malkokonkurrencen på 2000 euro, en talentpris til den deltager, der viser talent, men som går ud efter 2. runde.

Ensemble mister støtten

Musikrådet har besluttet, at Det Jyske Ensemble i Viborg mister 4,8 millioner kroner fra Staten fra 2011.

Og det vil højst sandsynlig betyde at ensemblet må lukke. Rundt omkring i landet findes i dag seks basisensembler med det fælles formål, at sikre et musikliv med et højt kunstnerisk niveau i Danmark. Musikrådet mener desuden, at der kun skal være et ensemble i området, og det skal være Ensemble MidtVest i Herning.

CoCo overlevede

Ikke mindst via en ekstraordinær donation fra Augustinus fonden på en kvart million kr. er det lykkedes CoCo med Lars Ulrik Mortensen som dirigent, at overleve.

Orkestret havde underskud på 1,3 mill. kr fordi det gav flere koncerter, end det havde råd til. Nu har ydermere WH Fonden og Oticon indvilget i at give produktionsstøtte til ensemblet.

Det Kgl. Teater har udstedt en garanti om, at man samarbejder med CoCo om to store nye operaprojekter.

Ny hjemmeside om ophavsret

Der er stor interesse for den nye portal om ophavsret Danmark www.ophavsret.dk

Musikere komponister, forfattere, filminstruktører, journalister og pressefotografer samt forlag og producenter repræsenteres gennem CopyDan, KODA og Gramex som står bag den nye portal, hvor nyheder, debat og baggrund for ophavsretten i Danmark er samlet. Udover at udvikle og bevare et rigt kulturliv i Danmark er ophavsretsbrancherne også et økonomisk aktiv for Danmark. Besøg www.ophavsret.dk hvor du også kan tilmelde dig portalens nyhedsbrev.

Lille skiveren i Skagen,

som foreningen har i samarbejde med Dansk Kunsterråd - som er en paraplyorganisation for 23 landsdækkende organisationer for professionelle kunstnere i Danmark - har udtrukket følgende uger til Dansk Kapelmesterforening i 2009. Næmlig uge 19, uge 20 og uge 25. Se bagsiden.

De heldige der vandt en uge i december 2008 var Casper Schreiber og Peter Ettrup Larsen.

DR byen og koncerthusåbning

Tidligere udviklingschef fra Vega indtager nøgleposition i det statslige koncerthus. Den 45-årige Leif Skovgaard, som tidligere har beklædt den centrale stilling som program- og udviklingschef på et af Københavns højst profilerede spillesteder Vega, er blevet arrangementschef for Danmarks Radios koncerthus.

Lars Skovgaard er uddannet filmklipper fra Den Danske Filmskole i 1993 og har tidligere fungeret som conceptmager og producer af kulturelle events og koncepter for blandt andet Carlsberg, Roskilde Festival, Københavns Kommune, Wonderful Copenhagen, Dansk Ingeniør Forening og Københavns Internationale Teater. Koncerthusets officielle åbning finder sted den 17. januar 2009.

Prinsens Musikkorps får ny chefdirigent

Det bliver en dansker med rødder i det vestjyske, der pr. 1. januar 2009 overtager dirigentstokken ved Prinsens Musikkorps fra Skive.

Orkestret har nemlig tegnet kontrakt med solobasunisten fra DR Symfoniorkestret, Jesper Juul, der oprindelig kommer fra Thisted.

Jesper Juul er først og fremmest en basunist i verdensklasse, men han er også en stor dirigent i svøb, fortæller orkesterchef, Henrik Thorngaard.

Jesper Juul har nemlig sideløbende med stillingen som solobasunist i DR Symfoniorkestret uddannet sig til dirigent. Orkestret havde et fantastisk samarbejde med den daværende kunstneriske leder, Henrik Vagn Christensen, men da han efter 6 års ansættelse ønskede at søge nye veje, stod orkestret og skulle finde den helt rigtige afløser.

Jesper Juul bliver chefdirigent, og skal arbejde med Prinsens Musikkorps ca. 30 dage om året. Han fortsætter altså i stillingen som solobasunist ved DR Symfoniorkestret, og kommer til Skive i de uger, hvor han skal arbejde med orkestret.

Imageløft til ophavsret online

Ophavsret.dk er det nye website, som organisationerne KODA, Copydan og Gramex har lanceret, bl.a. med det formål at sætte flere nuancer på debatten om ophavsret. På sitet kan man også tilmelde sig et nyhedsbrev. Portalens målsætning er at være en samlende platform for nyheder, debat og baggrund om ophavsret i Danmark.

Biblioteksstyrelsen

Biblioteksafgiften er en kulturstøtte bevilget af Folketinget. Den fordeles af Biblioteksstyrelsen som støtte til forfattere m.m., hvis bøger står på Danmarks folke- og skolebiblioteker. Er du udøvende kunstner (forfatter, komponist, oversætter, illustratør, billedkunstner) så kan du søge om at få del i biblioteksafgiften for bøger og lydbøger eller et af de to rådighedsbeløb for CD'er m.v.

Meld dig til Biblioteksstyrelsen inden **1. december**, hvis du ikke allerede er tilmeldt. Tilmelding skal ske på et særligt skema, som du kan rekvirere hos Biblioteksstyrelsen, Biblioteksafgiften, H.C.Andersens Boulevard 2, 1553 København V. Tlf: 33 73 33 22 mail: bs@bs.dk

Storstrøms Kammerensemble i en alvorlig klemme

Bestyrelsen for Storstrøms Kammerensemble har i oktober 2008 modtaget besked fra Statens Kunstråds musikudvalg om, at musikudvalget overvejer at reducere sit tilskud til kammerensemblet og at der kan være fare for, at statens bevilling helt vil ophøre, hvis der ikke tilvejebringes en lokal medfinansiering.

Storstrøms Kammerensemble har siden 1991 været en fast og uundværlig del af landsdelens musik- og kulturliv. Ensemblet spiller ca. 70 koncerter om året lige fra klassiske koncerter, skolekoncerter og medvirken i en lang række kulturproduktioner.

På det pædagogiske område yder kammerensemblets musikere en stor indsats ved undervisning på musikskoler, MGK, Talentakademi Storstrøm og som grundstamme i Storstrøms Symfoniorkester.

Den 21. november har musikudvalget indbudt repræsentanter fra kommunerne og kammerensemblets bestyrelse til et møde i København, hvor visioner, forpligtelser og økonomi søges afklaret for en flerårig periode.

Om kunst.dk/musik

Under kunst.dk/musik kan du finde oplysninger om tilskud og projekter under Statens Kunstfonds to tonekunstudvalg, Kunstrådets Musikudvalg og musikcentret i Kunststyrelsen.

Siderne vedligeholdes af Kunststyrelsens musikcenter. Kunststyrelsens Musikcenter Kunststyrelsens Musikcenter er sekretariat for Kunstrådets.

Peter Hanke - ny bog

Performance & lederskab Passionen som drivkraft "Performance & lederskab" introducerer en ny forståelse af performancebegrebet. Ifølge Peter Hanke bliver begrebet brugt alt for snævert. De gensidige komplekse relationer mellem ledere og medarbejdere skal også med i betragtning, så den vigtigste del af udøvelsen af lederskabet kan blive evalueret - og forbedret". Peter Hanke fokuserer på de kontante og konkrete sider af performance og den skønhed, der træder frem ved vellykket ledelse. Lederens opgave med fx at inspirere de medarbejdere, der ved mest om forretningen, kan nemlig sammenlignes med den opgave, lederskikkelser inden for kunsten og kulturen varetager, fx dirigenter. Udgivet september 2008 på Børsens Forlag. borsensforlag.dk

Bodil Heister - ny cd

Goddag mand økseskaft

17 sange om "idiomer" med tekster af Eva Chortsen. Medvirkende: Bodil Heister, kompositioner, kapelmester, klaver, harmonika, sang; Niels Stuart, sax, klarinet, fløjte; Jesper Falkenstein, bas, trommer; Jan Irhøj, guitar, lyd m.m. Helle Børgesen og Anders Bøgelund, sang. "Ordet Idiom stammer fra græsk idioma, der betyder ejendommeligt. Et idiom er en talemåde, et sprogligt udtryk eller en vending, der er særpræget for et sprog eller en dialekt, f.eks.: Male fanden på væggen, Du må have spist søm, Mange kokke fordærver maden m.fl. Sangene er lige fra rock og blues, tango og jazzvals til viser og heftig heksemusik". Udgivet november 2008 på Forlaget Dansk Sang, www.dansksang.dk

Pierre Dørge - ny cd

The Skagen Concert

Morten Carlsen, taragot & ten sax;
Pierre Dørge, guitar & konkylie.

"Trioen Dørge, Becker, Carlsen har spillet sammen i mere end 30 år. Lyrisk kammerjazz med kompositioner af de tre musikere samt bearbejdnings af "Jeg gik mig ud en sommer" og "Det koster ej for megen strid" (Carl Nielsen).

Koncerten er optaget ved en live-koncert i Skagen Kirke i juli sidste år. Pierre Dørge var en af de første i Danmark som arbejdede med at blande jazz med forskellig etniske musik. Tilbage i 1965 mødte han den arabiske musik i Paris, hvor kokken og tjenerne på restaurant "Chez Ali" begyndte at synge og musicere på arabisk oud samt potter og pander fra køkkenet. Udgivet juni 2008 på TUTL. Faroe Islands, www.tutl.com

Simon Spang-Hanssen - ny cd

The Riddle

Medvirkende: Simon Spang-Hanssen & Ear Witness;
Emil Spányi, piano, keyboards; Linley Marthe, bas; Felix Sabal-Lecco, trommer; Simon Spang-Hanssen, saxofoner, fløjte, kompositioner.

"Dette er gruppen "Ear Witness's" anden udgivelse. Ligesom den første cd, er det hele indspillet på en eftermiddag efter en turné. De medvirkende musikere er fra Ungarn, Mauritius, Cameroon (alle bosiddende i Paris) og Danmark. Dette, samt kapelmesterens forkærlighed for at blande jazz og inspirationer fra verdensmusik, sætter sit præg på CD'en, hvor fokus er en stor legeglæde indenfor relativt enkle strukturer. Guitaristen Alain Apaloo (Togo) er gæstesolist på et af albumets skæringer "Bluesando".

Udgivet september 2008 på Alisio Music
ALCD 003, Gateway Distribution.

John Ehde - ny cd

Yngve Sköld

Sonate for cello og klaver, Poem for cello og klaver.

Medvirkende: John Ehde cello og Carl-Axel Dominique klaver. Yngve Sköld, som levede fra 1899-1992, var en fremragende pianist og organist med rødder i det svenske og stærk indflydelse fra det mellemeuropæiske efter sine studier i Tjekkiet. Som komponist gik han sine egne veje og brød sig ikke meget om tidens trends. "Efter at min mor havde spillet noget af Yngve Skölds klavermusik for mig, fik jeg som ung cellist tilsendt en kæmpe pakke med hans værker for cello. Langt senere gik det op for mig, at her fandtes en guldgrube, og sammen med pianisten Carl-Alex Dominique opfører jeg den heroisk udtryksfulde cellosonate så ofte jeg kan".

Udgivet 1. Juli 2008
på Sterling CDA-1665-2

Fra formidlingsmæssigt

KAOS til

KNIVSKARP kommunikation

af Papa-ecco-tango-ecco-romeo Ecco-tango-tango-romeo-uniform-papa Lima-alfa-romeo-sierra-ecco-november.

Kender I det? Man er i gang med orkesterprøven. Man har netop arbejdet med f.eks. træblæserne, og nu skal hele orkestret så spille igen. Heldigvis er der øve-bogstaver i noderne, så man siger:

*"Vi tager på M",
og så lyder det nede bag fra:
"Vi har ikke noget Æ!!!"
"Nej, nej, jeg siger ikke Æ som Æske, jeg siger M som Madsen".*

Tilfældigvis hedder en af musikerne måske lige netop Madsen, og så har vi balladen, for nu har dirigenten jo sagt, at vi skal "tage på Madsen"... Det morsomme er, at man foran et orkester kan udgyde nærmest endeløse strømme af guddommelige, musikalske guldkorn, der preller af som vand på en gås, men så snart man siger noget, der bare har en tilnærmelsesmæssig, potentiel mulighed for eventuelt at kunne fejltolkes bare en lille bitte smule, har ALLE pludselig hørt det.

Nu er bogstavsnakken her jo et uskyldigt lille eksempel, men det fik mig alligevel til at tænke over vores ordvalg som dirigenter, for hvilke ord bruger vi egentlig, når vi skal identificere disse øve-bogstaver? Min umiddelbare konklusion er, at der på dette område hersker totalt formidlingsmæssigt kaos. Det kan naturligvis være meget charmerende, for det giver nemlig plads til den individuelle kreativitet, så hvorfor overhovedet beskæftige sig med noget så ligegyldigt? Svaret på dette er simpelt: Jo mere entydigt dirigentens kommunikation er, jo større sandsynlighed er der for, at dirigenten ikke bliver misforstået og dermed bevarer den kunstneriske autoritet, der er så afgørende for et vellykket samarbejde. Lad mig derfor lige reflektere over bogstavproblematikken et øjeblik.

Underholdningsorkestrets navnkundige solo-basunist Poul Ivan Møller, der i mange år var særdeles aktiv som harmoniorkesterdirigent, havde sin helt egen, lune måde at løse problemet på. Hvis nodematerialet var udstyret med øve-bogstaver sagde han altid: "Vi tager fra nummer F" mens han, hvis der var tale om øve-tal/taktal, sagde: "Vi tager fra bogstav 47". Denne lille sproglige modsætning eller ombytning skabte en koncentrationsmæssig parathed hos musikerne, men havde naturligvis i længden ikke den ønskede effekt, da det jo ikke blev ved med at være morsomt. Til gengæld vil denne lille formulering-af-finde i min bevidsthed altid være forbundet med Poul Ivan, så set med moderne branding-briller, må det jo betragtes som værende lidt af et PR-scoop!

Det er dog ikke kun dirigenter, der har oplevet problemer med formidlingen af bogstavlyde. Specielt i forbindelse med radiokommunikationens udbredelse gav dette problemer, og da knivskarp radiokommunikation i særdeleshed var nødvendig i militære sammenhænge, udviklede man derfor et sæt ord, der entydigt kunne formidle de ønskede bogstaver. Systemet kaldes for *Natos Fonetiske Alfabet*, og det fremstår i dag som et internationalt anerkendt system. Nogle vil måske mene, det har en lidt for militaristisk klang, og der er da også gjort forsøg på at skabe alternativer, som f.eks. Western Unions fonetiske alfabet. Western Union er et af de største amerikanske tele-selskaber, og deres fonetiske alfabet er derfor også stærkt forankret i amerikansk kultur. Alfabetet bygger bl.a. på brug af amerikanske by og præsidentnavne som f.eks.: Boston, Denver, George, Lincoln. Disse ord kan imidlertid hurtigt fremkalde koncentrationsforstyrrende associationer hos folk udenfor USA, så måske er *Natos Fonetiske Alfabet* alligevel slet ikke så tosset. Her er det i hvert fald til almen inspiration. Pøj, pøj!!!

Alfa, Bravo, Charlie, Delta, Echo, Foxtrot, Golf, Hotel, India, Juliet, Kilo, Lima, Mike, November, Oscar, Papa, Quebec, Romeo, Sierra, Tango, Uniform, Victor, Whiskey, X-ray, Yankee, Zulu, Ægir, Ødis og Åse.

Ankommer lørdag tidlig aften og må liige tage en dyb vejrtrækning før jeg kaster mig ud i trafikken. Den er noget af et 10-sporet uhyre. Nå, jeg må videre og kaster mig ud i det. Kører til et kvarter der minder om New Yorks kødby d.v.s. ingen mennesker i sigte, tomme gader og en stemning af "her skal man egentlig holde sig væk fra". Men så inde i et hus og øverst oppe på tagterrassen er der præsentation af LA filmfestival og her er der masser af mennesker, funky live band og snakken den går. Mit døgn er på 25. time. Det er her det foregår; snak snak snak - og så møder man måske nogle spændende folk. Flot aften, måneskin og lunt vejr. Segnefærdig af træthed, kører til hotellet og vælter i seng.

Søndagens inspirerende oplevelse er tilfældig og kommer i Beverly Hills på en kunststilling; Billedkunstneren Carina som jeg vil kalde moderne impressionist. Billederne er fascinerende og inspirerende fordi de tilsyneladende er realistiske men i virkeligheden fortolker på en meget personlig måde, primært motiver fra naturen som f.eks. vandets bølgen og lysets refleksion. Her fortæbes jeg i perspektivet, skyggerne, bliver ved med at betragte samme billede tæt på og langt fra. Det fanger simpelthen min interesse og jeg bliver draget ind i detaljen og dybden. Inspiration i sin mest enkle form, netop det jeg søger ved at rejse ud i verden. Det gør noget inde i mit hoved som jeg kan høste af fremover, det skaber billeder som ikke var der før.

Rejsebrev fra Los Angeles

Filmmusik, teatermusik
og andre inspirationer

af Jørgen Lauritsen

Mandag er jeg til session i Warner Bros studios. Musikstudiet var lukningstruet i 90'erne fordi en koncernbureaukrat ville lave kontorer i stedet. Men en af lydteknikerne ringede til Clint Eastwood som trådte til og reddede musikstudiet - en sand gentleman. (Dette var et kort referat af en meget farverig fortælling.) Nå, tilbage til mit besøg; Indspilning af musikken til en gyserfilm med titlen "Tale Of Two Sisters" med musik af Christopher Young. Min gode ven bassisten spiller utallige af disse indspilninger og beskriver dagens forløb helt præcist mens vi går til studiet; Komponisten er meget rodet og står vildt gestikulerende bag dirigenten - altså et kaosmenneske. Der skal imidlertid mere til at distrahere musikerne, de starter knivskarpt i koncentration. Dirigeret af Pete Anthony de første 4 timer og Bruce Bapcock de sidste fire. Det virker ikke optimalt at skifte dirigent endskønt alt indspilles til clicktrack. Orkestret responderer bedst til Pete - der er bedre punkt i hans direktion. Så udover at være komponistens fremskudte post inde i selve studiet har dirigenten selvfølgelig betydning også ved clicktrack-indspilninger. Det vidste vi jo godt.

Musikken er mest effekter, swells (crescendi-diminuendi), lange toner men også en del elegante ting som f.eks. et enkelt rytmisk groove der med små (gentagne) markeringer give billedet en god opdrift. Og afsluttende et stykke med musikalsk forløb hvor der både er selvstændig musikalsk form, harmonisk forløb, melodi og en rigtig afslutning. Så har vi også hørt det i 2008 ;-)

Interessant instrumentation; 2 kontrafagotter, 2 kontrabasklarinetter, 6 horn, 4 perc og så det store strygeorkester; 28-12-9-8. Giver god fyldig bund uden det bliver fedladent.

Interessant instrument; glasharmonika som er en række af (kromatiske) glaskåle monteret på en vandret lang stang "som om de var stablet". Stangen roterer v.h.j.a. el motor og med vandvædede hænder spiller musikeren ved at holde fingrene på de respektive glas. Klinger som en sartere version af strøgne crotales. Ret poetisk instrument, meget sjældent. Virkelig skør musiker, en blanding af Arne Herløv Petersen og Jesse James.

På et seminar i København mødte jeg sidste år en lydmand som var så venlig at invitere mig til en anden films arbejde, i Sonys store studie - det tidligere MGM. Onsdag bliver jeg hentet ved vagten og køres nu i golf-bil til lydstudiet, som er en lille biograf med fantastisk malet loft og meget stilfuldt. Her inde bag hegnet er det lækre LA!! Skip, det hedder lydmanden, og hans folk er midt i final mix af Coen Brødrenes kommende film. Så der sidder jeg og kigger på Brad Pitt og George Clooney mens de mixer på musikken og effekterne.

Tidens tone er at blande præindspilninger med "rigtigt" orkester og på den måde skabe en tidssvarende musikalitet der passer til filmens overordnede udtryk. Derfor er lydmixet også en slags direktion af musikken, nu blandet ind i hele lydfladen. Her viser sig så en del muligheder og fejlkilder ved netop at blande præindspillet med orkestermusik, blandt andet reverb-forskellen mellem den ene musik og den anden. Det bliver mig for teknisk at berette om her.

Næste punkt er møde med kapelmesteren på musicalen Wicked som spiller på Pantages Theater. Samme forestilling spillede han tidligere på turné i USA, nu

2007-2008 i LA og derefter fortsætte til San Fransisco. Manner, de spiller lange perioder herovre. 8 forestillinger om ugen - 2 både lørdag og søndag. Så er han også klar til indpakning... Castet har kontrakter på mindst 6 måneder og så er der løbende prøver med swings og nye folk. Alt i alt minder forholdene om Det Ny Teater.

Besætningen er 17 mand, typisk musical orkester - lille efter Amerikanske forhold.

Orkestergraven er indrettet sådan at dirigenten sidder oppe ved scenekanten og musikerne dybt derunder. Derfor kan han kun give dem indsatser ind i en lille TV-monitor og hvis det er helt galt tænde for en mic og så "tale" til dem. Virker ugunstigt. Til gengæld er kontakten til scenen rigtig god.

Pantages Theater har 1700 pladser, hele scenografien er bygget til turné og kan sættes ind i teatrene. Men noget af en maskine! (pengemaskine...) Flot mekanik, moderne formgivning og også i forestillingen nogle gode brud på konventionerne som f.eks. heksen Golinda der vinker til sceneteknikerne om at sænke hendes strålekran ned fra sceneloftet. Det er et VIRKELIG gennemført show må man sige.

Sidste store oplevelse er Walt Disney Concert Hall og Los Angeles Philharmonic. Koncerthuset er spændende fordi det bygger på runde former. Er konstrueret indefra salen og ud mod de rustfri stålplader som skaber den udvendige overflade og udsmykning. Ingen rette linier men kurver. Arkitekten Frank Gehry har skabt et hus der i mine øjne er nyskabende og enestående. Opbygningen af publikumspladserne minder om det kommende studie 1 i DR Byen, man sidder hele vejen rundt om orkestret. Ved billetlugen virkede det som om jeg sad højt oppe men inde i salen har jeg første parket lige over musikernes indgang DS, ganske tæt på de bagerste musikere.

Så er der koncert med orkestret og maestro Salonen. Fra første strøg i Bartoks musik for strygere og slagtøj er det som om de kommer fra en anden verden. Jeg kan slet ikke tælle så mange violiner der er. Det er mageløst. Klangens er altså fantastisk, jeg ved ikke hvad det er de gør men det er lige min smag. Akustikken eminent. Bartok er god. Efter pausen cellokoncert af Dutilleux med finske Anssi Karttunen, mere interessant end gribende. Imidlertid er Stravinskij's Symfoni i 3 satser utroligt velformet. Jeg kan ikke beskrive koncerten på anden måde end at det er turens højdepunkt; al trafik og navigeren og køren forgæves ophæves til neutral tilstand og derfra kører orkesterkoncerten videre som et højenergisk klart hvidt lys og jeg er forblændet. Hold da fast. Dirigenten er virkelig i en klasse for sig selv. Han er det hele, fra startens klippefaste ro i Bartoks mere indadvendte verden over Cellokoncertens koncentreret akkompagnerende musiceren til Stravinskij's virtuose energiexplosion som driver musikken og musikerne fremad, fremad og helt op til den afsluttende klang der sætter en energibølge i gang, en bølge jeg stadig går og lytter til. Det har jeg aldrig oplevet før - slutningen er begyndelsen. Sikke en oplevelse.

Inspiration er drivmidlet i arbejdet - stor tak til DJBFA, Danske Musikerforbund og Kapelmesterforeningen for støtte til rejsen.

Verdenskorsymposiet

her
efter afslutningen

af Steen Lindholm

Hvordan gik det så med Verdenssymposiet for kormusik, som vi afholdt 19.-26. juli i København, med et væld af begivenheder i Operaen på Holmen samt i Københavns koncertsale og kirker?

Tager vi indledningsvis de rå tal, deltog ialt ca. 2.500 personer i begivenheden. Heraf var 1.160 delegerede, altså enkeltpersoner, resten optrædende korsangere. 102 danskere var med, heraf var den overvejende del dirigenter. Iøvrigt fordelte deltagerne sig med ialt 272 fra Norden, 298 fra det øvrige Europa, 256 fra Nordamerika (USA 207), 41 fra Latinamerika, 176 fra Asien, hvor først og fremmest Japan og Sydkorea var godt repræsenteret, 57 fra Australien og Pacific samt 42 fra Afrika. Ialt 70 lande var repræsenterede, så det må vist siges at være et ganske flot resultat, selv om vi med hånden på hjertet egentlig havde ventet endnu flere fra Norden, Centraleuropa og USA. For sidstnævnte spillede det høje danske prisniveau og den lave dollarkurs givetvis en rolle.

Ud fra ca. 175 ansøgninger fra kor fra hele verden blev 29 internationale kor udvalgt af symposiets internationale kunstneriske komité på 7 medlemmer, hvoraf Danmark var repræsenteret ved John Højbye, Jesper Grove Jørgensen og Steen Lindholm. Det blev til en smuk buket elitekor med bred repræsentation: 10 fra Norden, hvortil kom, at 12 danske kor gav hver en koncert under symposiet, 5 fra det øvrige Europa, 3 fra Nordamerika, 3 fra Latinamerika, 3 fra Afrika, 3 fra Asien samt 2 fra Pacific området. Ars Nova Copenhagen var huskor, der medvirkede ved 2 af de ialt 4 Master Classes for dirigenter, bestyret af internationale kapaciteter som Erwin Ortner og Simon Halsey samt for børnekorenes vedkommende af Bo Johansson og Zimfira Poloz.

Vi havde bestilt en række compositioner hos nordiske komponister, så det blev til mindst 12 verdenspremierer under symposiet. Når jeg siger mindst, er årsagen, at adskillige kor medbragte til lejligheden nykomponerede værker, så det blev også et overflødigshorn af nye værker.

Endelig må det nævnes, at Choral Denmark stod for en præsentabel stand på symposiets udstilling, der var etableret i en af de store prøvesale i Operaen, så jeg mener i al ubeskedenhed, at vi fik sat Danmark på kormusikkens verdenskort. Samarbejdet med Operaen var meget fint, selv om vi undervejs fandt ud af, at det at få stillet Operaen til disposition uden at skulle betale leje ikke er helt det samme som at få den gratis. Også med DR havde vi et rigtig godt samarbejde.

Radioens egne ensembler var i høj grad på banen under symposiet, og der blev transmitteret på livet løs fra vore koncerter. I midten af symposiet havde vi en hel dag i Tivoli, hvis musikchef også var os velvilligt stemt. Eftermiddagskoncerten i Concertsalen med en såkaldt Songbridge, hvor 4 børnekor fra forskellige dele af verden sang sammen, blev intet mindre end uforglemmelig. Og heldigvis skinnede solen også den onsdag, - det havde ikke været så sjovt, hvis Tivolidagen var druknet i regn!

Symposiets indhold er iøvrigt tidligere beskrevet i dette blad, så det skal ikke gentages, men vi, - arrangørerne i Choral Denmark -, glæder os over alle de verbale roser, vi efterfølgende har fået: Det bedste verdenssymposium nogensinde, fantastiske koncerter, spændende workshops etc. etc. Og også det bedste vejr. Det var i hvert fald en ekstra gevinst, at solen skinnede fra en skyfri himmel det meste af tiden, og symposiedeltagerne var allerede helt høje, når de ved dagens begyndelse ankom til Operaen efter en sejltur over havnen i morgensolen. At være vært for et verdenssymposium er en bekostelig affære, - ca. 11 millioner danske kroner lød budgettet på, - så vi havde virkelig travlt med at samle penge ind. En varm tak til Dansk Kapelmesterforening, der var en af symposiets trofaste støtter med substansielle beløb til gennemførelsen.

I'm Bach in the USSR

Nikolaj Bentzon m. Togliatti Philharmonic Jazz Orchestra, maj 2008.

Bag den noget spøjse titel gemmer der sig dels en returrejse for skribenten til Togliatti, Rusland (efter Kapelmesterforeningens dirigentworkshop derovre sidste år), dels titlen på et lejlighedsværk til turen. Så er det på plads.

Formand Frans Rasmussens balkon på hotel Assoot (Hotel Nitrogen!!!) i Togliatti fik sidste år under aften-evalueringen af dagens prøver funktion af læhegn mod kollegernes gode og velmente kritikpunkter. Bare indtil man igen var klar til en ny svada.....

Netop her kunne vi en aften konstatere, at byens big band afholdt prøve bag åbne vinduer en 30-40 meter væk i fugleflugtslinie - i dette tilfælde under ledelse af det russiske big-band-ikon Kroll, som var i færd med at sætte Count Basie klassikeren "Shiny Stockings" på plads. Det havde han nu ikke så meget held med.....

Som inkarneret big-band-rotte øjnede jeg fluks muligheden for at vende tilbage til byen for atter at lade mig nedsænke i musikens kar af ætsende og saliggørende væsker.

Byen Togliatti - der ligger 1½ times flyvetur sydøst for Moskva, ca. 300 km. fra Khasakstan - er ikke ligefrem nogen musikulturel perle med sit LADA-omdrejningspunkt, hvis fabrikker og underleverandører beskæftiger op imod 300.000 af byens ca. 700.000 indbyggere. Samtidig finder man ikke bare ét betonelement med mere end 50 års hukommelse, da de sovjetiske planlæggere etablerede et gigantisk vandreservoir via en opdæmning af Volgafloden netop her, hvor den passerer det oprindelige Togliatti. I mange år var det kun byens kirketårn, som brød vandspejlet og byens ældre beboere talte om lyden af hyppig klagesang fra stedet, indtil også tårnet til sidst måtte give op for vandmasserne.

Vi er med andre ord i "The Wild East" og man tager hjemmefra med lidt af en big band jazz-pionerånd.

Musikerne arbejder på ganske andre betingelser og traditioner end hjemme i velafrettede og borgersikrede Danmark. Mange af dem arbejder i de mange militær-orkestre + halvprofessionelle symfoniorkestre (halvproff. pga. lønnen) og kommer gerne flyvende ind til prøverne med tungen ud af halsen. Ingen af dem er helprofessionelle, men flintrer rundt mellem en 5-6 forsk. jobs (musik/undervisning/erhverv), for at få tingene til at hænge sammen. Det er ikke for tøsede....

Det er nu heller ikke for tøsede unge at være dirigent, for man ved aldrig, hvor stort orkestret er den pgl. dag. Sygdom og diverse gøremål var den gængse forklaring, men ingen vidste rigtig noget.

Mit projekt med dem var sammensat af en uges prøveforløb med afsluttende koncert i byens koncerthus, Togliatti Philharmonia. Jeg havde taget en stak noder med, som fordelte sig mellem nyere big band klassikere af bl.a. Brookmeyer, Oliver Nelson, Thad Jones m.fl. + egne ting, deriblandt førortalt lejlighedsværk. Vi fik imidlertid aldrig færdiggjort indstuderingen af dette, da det rent teknisk bød på større udfordringer end vi havde tid til at overkomme.

Fortsættes næste side

ingen går ind og tager ansvar – fordi der ikke ER noget ansvar at få i det russiske system. Alt er bureaukratiseret og reguleret og denne spændetrøje medfører højest et skuldertræk fra russerne. Der er alligevel ikke noget at gøre.....

Bortset fra det synes jeg, vi kom langt i ugens løb. Men nogen velsmurt big band-maskine fik vi aldrig etableret. Dertil er graden af interaktion med det globale big band miljø for begrænset. Ovennævnte eksempel med Maestro Kroll viser jo også, at her gik bølgene højt med et prominent besøg fra Moskva.....hmm.

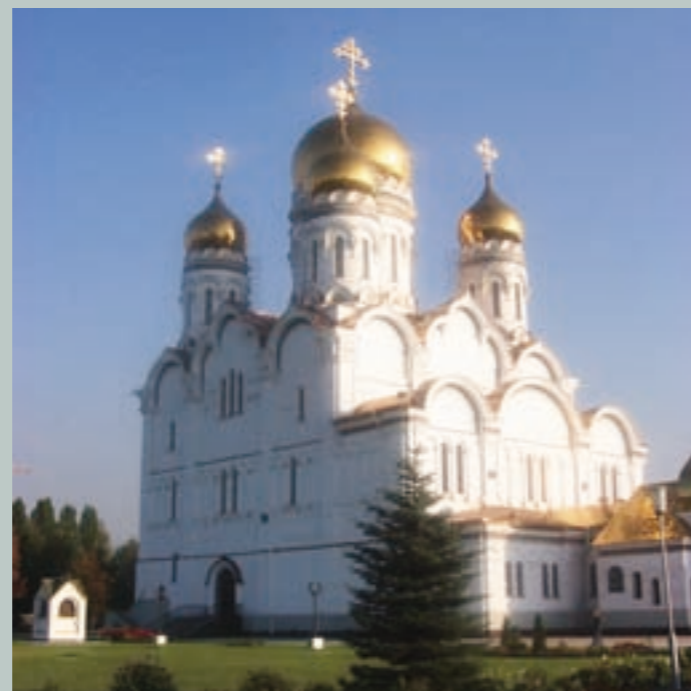
Bølgene gik nu i al beskedenhed også højt med besøget fra Danmark (mit) og jeg oplevede flere gange, at rygget om min tilstedeværelse på den og den restaurant var løbet i forvejen med efterflg. opstilling til fotografi med stedets ejer m.m. Pudsigt.....

Huset – Togliatti Philharmonia – er meget interesseret i et kontinuerligt samarbejde med Dansk Kapelmesterforening, hvilket jo ikke er så sært med den væsentlige økonomiske og musikalske saltvandsindsprøjtning, det medfører. En kulturel udveksling på markedsvilkår er ikke rigtig til at få øje på i denne generation, men – på den anden side – sådan fungerer langt det meste af det progressive musikmiljø overalt i verden. Til gengæld er der meget værdi for Kapelmesterforeningen ved f.eks. de lave omkostninger for leje af deres symfoniorkester, stor interesse for gæstespil med deres big band, og det kammermusikalske miljø har iøvrigt også et liv i huset derovre. Endelig er rejse- og leveomkostninger relativ små.

Her må man imidlertid se bort fra taxaavgifter i Moskva, hvor prisen reguleres af den russiske mafia.....Uha.

Min rejseplan inkluderede et lufthavnsskift i Moskva. Det gør man ikke ustraffet i gigantbyen. Med fire timer mellem flyene nåede jeg det lige netop på vejen ud, men ikke på vejen hjem. Kom dog med SAS' aftenfly 4 timer senere.

At jeg nåede det på udvejen skyldes formentlig en barmhjertig russisk skytsengel, som lod mig leve på trods af den ultimativt mest halsbrækkende og tænderskærende taxatur, jeg nogensinde har oplevet. 150 km/t på gadeplan – i modsatte vejbane – på russisk asfalt. Det overlever man ikke to gange, så tag jeres forholdsregler.....:-)

Blandt de ting, vi trods alt FIK gjort klar til koncerten, var der et par arrangementer fra min serie af big band numre med arabisk inspiration. Jeg har bidt mig lidt fast i denne stilkombination de seneste par år.

I en tidlig fase af prøverne var vi temmelig generet af et andet orkester, som øvede i lokalet ved siden af – kun adskilt af en papirtynd væg. Det viste sig imidlertid, at netop denne decibel-rivalisering indeholdt nøglen til forløsningen af i hvert fald mine egne arabiske ting. Jeg måtte simpelthen ud fra del-og-hersk princippet invitere dem med ind til at spille med os – og så viste det sig, at her stod jeg pludselig med cremen af russisk, multikulturel musikungdom, som besad lige netop de musikalske og sociale egenskaber, der skulle til for at løfte musikken op på koncertniveau.

Sjovt at konstatere dette musikalske spejl af det omkringliggende Rusland. Stærkt generaliserende kunne man tale om to kategorier af russiske musikere:

- 1) Den gamle skole: Folk opvokset og formet af den sovjetiske musikskole- og orkestertradition med dens indbyggede konkurrencementalitet, eksaminer fra 4-års alderen m.v. Dertil en videregående i harmoniorkestertraditionen, som ganske vist snuser kraftigt til det "populær"-rytmiske, men som samtidig stilistisk placerer sig solidt imellem stilarterne og derfor sjældent når ud over reproduktion og pastiche. Her finder man kun sjældent det progressive miljø.
Det skal dulmes!! - og det sker f.eks. ved at line forskellige russiske lækkerier op efter prøven – f.eks. knastørt brød med svinespæk – og til at skylle det hele ned med.....rigtig gættet, Vodka.
- 2) Det nye Rusland: Børn af globaliseringen – musikalsk, socialt, sprogligt m.m. - som samtidig har taget et gendigtet opgør med de gamle russiske dogmer. Den tilstødende gruppe af unge musikere indeholdt et chokerende velfungerende kollektiv af super-clean, sympatiske, nærmest asketiske, atletiske, multiuddannede, velbegavede, velorienterede instrumentalister. Jeg tør ikke garantere, at det var et strengt russisk fænomen – til forskel fra et klassisk generationsspørgsmål – men forskellen var påfaldende.

Den første gruppe af musikere synes i øvrigt også præget af et par andre slagsider ved det russiske samfund, nemlig manglende tillid og påtagelse af ansvar. I arbejdet med indstuderingen kunne jeg ofte konstatere mundhuggeri musikerne imellem. I DK havde vi nok anlagt en mere støttende og pædagogisk linie, men jeg tror, det hænger sammen med, at alle venter på hinanden og

Hvad laver *bestyrelsen* egentlig?

af Peter Ettrup Larsen

Som det vil være alle medlemmer af Dansk Kapelmesterforening bekendt, er en af bestyrelsens funktioner, at behandle legatansøgninger. Pengene, vi uddeler, får vi fra de kollektive rettighedsmidler fra Gramex og CopyDan. Der er stramme regler for, hvad vi må støtte:

- 1) musikfremmende formål, som kan være live fremførelse, f.eks. koncerter, musikteater, festivaler, turnéer m.v. og fonogrammer, altså indspilning og udgivelse af cd'er, dvd'er etc.
- 2) uddannelsesformål såsom studierejser, deltagelse i kurser, konkurrencer m.v.
- 3) Med rettighedsmidlerne fra AVU-Kopier ydes der også tilskud til fagrelevante bogudgivelser (lærebøger, biografier m.v.), mens "Den kollektive 1/3" fra Båndkopi udelukkende er baseret på støtte til kunstnere, der yder nyskabende bidrag til dansk musik, samt CD-projekter, der vil få svært ved at tjene sig hjem gennem salg alene.

Behandlingen af legatansøgningerne er et fast punkt på dagsordenen på vores 8-10 årlige bestyrelsesmøder, MEN det er jo langt fra det eneste, bestyrelsen laver. Ud over bestyrelsesmøderne, har hvert af bestyrelsens medlemmer nemlig også forskellige andre ansvarsområder:

Formand Frans sidder i Forretningsudvalget, Økonomiudvalget, 'DR, Kontrakter, Forhandling og Overenskomst-udvalget', Koncertudvalget, Kursusudvalget og er desuden medlem af forretningsudvalget i Dansk Kunstnerråd.

Næstformand Jesper sidder i Økonomiudvalget, 'DR, Kontrakter, Forhandling og Overenskomstudvalget' og repræsenterer DK i Fællesrådet for Udøvende Kunstnere.

Kasserer Peder sidder i Forretningsudvalget, Økonomiudvalget og Koncertudvalget, foruden at han også repræsenterer DK i Copydan både i Arkiv, AVU-Kopier, Båndkopi og Kabel-TV.

Sekretær og redaktør Bodil står for kommunikation, spørgsmål fra medlemmer, udsendelse til medlemmer af medlemsblad, nyhedsmails og post. Desuden passer hun DKs hjemmeside, er redaktør af Kapelmesterbladet samt sidder i Koncertudvalget og Forretningsudvalget.

Bestyrelsesmedlem Peter sidder i Koncertudvalget, Kursusudvalget og repræsenterer DK i Samrådet for ophavsret samt er vor udsendte mand udi internationale forhold, idet han som repræsentant for DK er indvalgt i bestyrelsen af Conductors Guild i USA.

For at kaste lidt lys over, hvad Kapelmesterforeningens eksterne samarbejdsrelationer i virkeligheden handler om, vil vi i de kommende numre af 'Kapelmesteren' kort præsentere disse forskellige samarbejdspartnere. Vi starter med at kaste et blik på Dansk Kunstnerråd, hvor Formand Frans sågar er medlem af bestyrelsen:

Dansk Kunstnerråd er en kunst- og kulturpolitisk samarbejdsorganisation for de professionelle kunstneres organisationer. I alt har Dansk Kunstnerråd 24 medlemsorganisationer med ca. 23.000 medlemmer, og formålet er at varetage kunstens og de professionelle kunstneres kulturpolitiske placering i samfundet, herunder at arbejde for de professionelle kunstneres interesser i politisk, retslig, økonomisk og social sammenhæng. Dansk Kunstnerråd indgår i dialog med de nationale politikere og myndigheder inden for kulturområdet og er repræsenteret i en række relevante råd og udvalg, men man samarbejder også med tilsvarende organisationer i andre lande, bl.a. inden for rammen af de nordiske kunstnerråd og Det Europæiske Kunstnerråd ECA. Det er også gennem Dansk Kunstnerråd, vi har fået adgang til Lille Skiveren.

Som det fremgår, er det altså ikke den rene picnic at være bestyrelsesmedlem i DK. Ikke desto mindre er vi alle i bestyrelsen rigtig glade for arbejdet. Vi har et fantastisk godt og velfungerende samarbejde, og vi er stadig så fulde af ideer, at vi ofte oplever, at bestyrelsesmøderne er for korte, til at få luftet dem alle. Derfor holdt vi i februar et heldagsmøde, hvor vi for alvor fik mulighed for at fyre op under den kreative kedel. Dette møde har allerede ført til adskillige nye, kreative tiltag:

- Nye dirigentkurser
- Nye, spændende foredragstiltag
- Nyt samarbejde med 'Edition Samfundet'

Ideerne til og ønsket om at videreudvikle DK er stadig mange og trives i bedste velgående. Vi skal naturligvis nok holde jer alle opdateret, både via hjemmesiden, nyhedsmails og bladet. Desuden vil vi i de kommende numre af Kapelmesteren sætte fokus på nogle af vores samarbejdsorganisationer, så vores selvforståelse og dermed verdensbillede kan blive fuldendt.

Nyt fra

kursus udvalget

NY, spændende MENTOR-ORDNING

af Peter Ettrup Larsen

Kapelmesterjobbet kan godt somme tider føles en anelse ensomt. På fokusdagen, som vi afholdt i foråret, blev det da også klart, at en af de primære årsager til at være medlem af Dansk Kapelmesterforening er muligheden for faglig udvikling og sparring. I bestyrelsen har vi derfor besluttet at indføre en slags "mentor-ordning", hvor man kan søge hjælp, råd og vejledning eller blot få mulighed for en faglig dialog og ny inspiration.

1: Prinsens Musikkorps i uge 11 (9.-13.marts, 2009).

Prinsens Musikkorps i Skive har stillet hele ensemblet til rådighed for 4-6 deltagere, der har lyst til at prøve kræfter med et militær-orkester. Prinsens musikkorps beskæftiger sig overordnet set med tre forskellige slags musik: 1) Militærmusikken (marchmusik etc.), 2) Taffelmusikken/Klassiske koncerter (ouverturer, ny-kompositioner etc.), 3) Rytmisk musik.

Grundet ensemblets sammensætning af 14 messingblæsere og 2 slagtojs-spillere, er der orkestret altid på jagt efter gode arrangører. I uge 11 er der således en fantastisk mulighed for ikke alene at arbejde med orkestret, men også at arrangere eller komponere direkte til dette top-professionelle militær-orkester.

Prinsens Musikkorps stiller orkester samt indkvartering på kasernen til rådighed. Transport og diæter kan man evt. søge om individuelt hos Dansk Kapelmesterforening.

Ugen slutter med en koncert om fredagen.

Mentor: Peter Ettrup Larsen, der jævnligt dirigerer Prinsens Musikkorps og desuden underviser på militærdirigentuddannelsen på Sibelius Akademiet i Helsinki.

2: Kaliningrad (det gamle, tyske Königsberg) Symfoni-orkester-uge i slutningen af april 2009.

Edition Samfundet har brug for at få indspillet og dermed dokumenteret nogle værker af nogle de komponister, der er tilknyttet forlaget. Dette vil ske i samarbejde med 4-6 medlemmer fra Dansk Kapelmesterforening. Orkestret er til rådighed, men man skal selv betale transport og indkvartering. Til gengæld får man en

masse podietid, mulighed for dialog med mentoren samt en professionel promotion-dvd af egne færdigheder med i pakken. Transport og diæter kan man evt. søge om individuelt hos Dansk Kapelmesterforening.

Orkestret i Kaliningrad er nystartet, men bygger i grundstammen på to ældre ensembler, henholdsvis et gammelt strygeorkester og et gammelt blæseorkester. Der er tale om et nyt, ambitiøst symfoniorkester, der har til huse i et nyt musikhus med nyt lydstudie og eget teknisk personale. Arbejdssproget vil være tysk, men Esther Bobrova vil være med som russisk tolk.

Mentor: Frans Rasmussen, der ud over at være formand for Kapelmesterforeningen også er bestyrelsesmedlem i Edition Samfundet.

3: Symfonisk koncertforløb i Liepaja i Letland. I uge 43, fra søndag d. 18. - søndag d. 25. oktober 2009.

Dette forløb vil i princippet fungere ligesom de tidligere orkesterrejser til Ukraine og Rusland.

Liepaja er den næststørste by i Letland og ligger ud til vandet. Dansk Kapelmesterforening stiller orkestret til rådighed, men transport og indkvartering er for egen regning. Transport og diæter kan man evt. søge om individuelt hos Dansk Kapelmesterforening.

"Kurset" kan rumme 10 deltagere og transporten er betydelig enklere og billigere end ved de tidligere rejser i Rusland. Indkvarteringen sker på et godt hotel og forløbet afsluttes med koncert. Desuden vil alle deltagere modtage dvd-optagelser af såvel prøver som koncert.

Arbejdssproget er engelsk, men Esther Bobrova er med som russisk tolk.

Mentor: Frans Rasmussen

Som medlem af Dansk Kapelmesterforening har man naturligvis dokumenteret professionelle færdigheder indenfor sit respektive felt, men i erhvervslivet er det ingen skam at tage på efteruddannelse. Det er et KRAV. De tre ovenfor beskrevne tiltag kan derfor ses som en slags efteruddannelse, der samtidig kan føre til større synlighed, så det er bare om at komme ud af starthullerne og få meldt sig til hos sekretaer@kapelmesterforening.dk

TO spændende FOREDRAG

1. 17. JANUAR 2009 FRA KL. 10-13
2. 14. MARTS 2009 FRA KL. 10-13

af Peter Ettrup Larsen

Det er med stor glæde og mange forventninger, at kursusudvalget nu introducerer et nyt efteruddannelsestilbud. De kurser vi normalt har tilbudt har i høj grad handlet om den teknik, der skal til, når man står foran et ensemble. Nu tager vi imidlertid skridtet og tilbyder nogle foredrag om emner, der ligger uden for det rent musikalske, men som i aller højeste grad er relevante for os alle, UANSET vores faglige speciale. Vi lægger ud med to rigtig spændende foredrag under overskriften:

KROPPEN SOM INSTRUMENT

Første gang er lørdag d. 17. januar fra kl. 10-13 på DKDM i København. Her er det lykkedes at få Alik Weintraube til at kigge forbi. Han er et utroligt spændende menneske. Han er både fysioterapeut og psykolog og er specialist i sammenhængen mellem krop og psyke, eller med andre ord lige netop det, vi kapelmestre beskæftiger os med. Hans officielle titel er FT DipMT PDpsyk MLP Specialist i Muscoloskeletal Fysioterapi, og hans CV er nærmest overvældende. Ved blot at skrabe i overfladen kan nævnes: tilknytning til flere landshold, konsulent i et hav af sportsklubber og foreninger lige fra Dansk Taekwondo Forbund til Det Kgl. Teaters Balletkorps. Derudover er han censor ved fysioterapeutuddannelsen og har talt og undervist i et hav af respektindgydende sammenhænge. Læs hele hans CV på www.kapelmesterforening.dk. Alik vil fortælle os om, hvordan vi kan bruge vores krop bedst muligt i vores faglige sammenhænge.

Anden gang er lørdag d. 14. marts fra kl. 10-13 på DKDM i København. Denne gang skal vi høre om Body-self development system (Body-sds). Her får vi besøg af den største personlighed indenfor Body-sds, nemlig Ole Kåre Føli. Body-sds arbejder med problemer i bevægeapparatet, kredsløbet, organproblemer, nervesystem, sansorganer samt med psykiske områder som stress, udbrændthed, angst, depression m.m. For dirigenter kan body-sds også være til stor gavn, fordi det både arbejder med skader, styrker de svage steder, gennemskuer spændingsmæssige sammenhænge, både fysisk og psykisk og giver bedre jordforbindelse og evne til at bevare og være sig selv i meget omskiftelige situationer. En behandling foregår for en stor del som massage hvor kroppens forskellige styrker og svagheder afdækkes, - spændinger, modspænd, fysiske og psykiske blokeringer samt den historik der ligger gemt i skader m.m. Der skabes rum, plads, gennemstrømning og der frigøres led i bl.a. ryg og nakke. Body-sds er et unikt system der på fantastisk måde ser sammenhænge i kroppen og får den til at blive bevidst om dem og mærke dem.

Ole Kåre Føli har en særlig evne og indføling indenfor systemet, og det siges, at man kan i mødet med ham sommetider føler, at man er vidne til mirakler, - samtidig med at det opleves fuldstændig u-mystisk og ligetil. Body-sds ser mennesket som en helhed, hvor alle skavanker og svagheder har rod i noget, og hvis man får fat dér ved roden, så kan man ændre sit velbefindende, sit liv og sin fremtid, - og ikke bare symptombehandle.

Der er gratis adgang for Dansk Kapelmesterforenings medlemmer til begge arrangementer.

Lille Skiveren i Skagen

1 uges gratis ophold i 2009 for medlemmer af Dansk Kapelmesterforening

1) uge 19 - fra fredag d.1.maj til fredag d.8.maj

2) uge 20 - fra fredag d.8.maj til fredag d.15.maj

3) uge 25 - fra fredag d.12.juni fredag d.19.juni

Som omtalt i Kapelmesteren har foreningen sammen med Dansk Kunstnerråds øvrige fraktioner erhvervet Jens Otto Krags tidligere sommerbolig Lille Skiveren syd for Skagen tæt på Vesterhavet med 17 tønder land, skov og hede. Huset har plads til 8 overnattende, er veludstyret med sauna, klaver m.v. og har god opvarmning til vinterophold.

Læs mere og se billeder på

www.kapelmesterforening.dk og slå op på Medlemsbladet, Blad nr.26, Lille Skiveren.

Foreningen udlåner disse 3 x 1 uge omkostningsfrit til vore medlemmer fortrinsvis til fagrelaterede formål.

Huset er til rådighed fra fredag til fredag. Ankomsttid er normalt fredag kl.16.00 og afrejse fredag kl.12.00.

Der vil blive trukket lod blandt de indkomne ansøgninger.

Send en begrundet ansøgning (med post) til sekretæren (se adresse på side 2) om din foretrukne uge - så den er DK i hænde

**senest 1. februar for uge 19 og 20
og senest 1.marts for uge 25**

